

RAZGOVOR

IVAN ANUŠIĆ

POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR OBRANE

TRI I POL DESETLJEĆA POBJEDNIČKOG HODA

RAZGOVARAO Željko Stipanović FOTO Filip Klen

“DANAS JE HRVATSKA VOJSKA KAO ČLANICA NATO SAVEZA NA JEDNOJ SASVIM DRUGAČIJOJ RAZINI NEGO KAD JE U NJEGA TEK ULAZILA. PROCES MODERNIZACIJE KOJI PROVODIMO, ZAHVALJUJUĆI KOMPATIBILNIM SUSTAVIMA KOJE NABAVLJAMO I KOJI ĆE BITI ILI VEĆ JESU UVEZANI SA SNAGAMA OSTALIH ČLANICA, JEST NEŠTO ŠTO JE U OVOM TRENUTKU, OSIM SAMOG ULASKA U SAVEZ, NAJBITNIJE ZA ORUŽANE SNAGE”, ISTAKNUO JE POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR OBRANE IVAN ANUŠIĆ

RAZGOVOR **IVAN ANUŠIĆ**

Pred nama je 35. obljetnica osnutka Hrvatske vojske. Od prvih postrojbi Zbora narodne garde, koje su u sudbonosnim danima 1991. godine stale u obranu hrvatske slobode, pa sve do današnjih modernih snaga koje su ravnopravan i cijenjen partner u sklopu NATO saveza – put Hrvatske vojske bio je put hrabrosti, žrtve i stalnog napretka. Danas, tri i pol desetljeća poslije, o pobjedničkom hodu Hrvatske vojske, o povijesnim ulaganjima u njezinu modernizaciju, o ulozi našeg vojnika i o viziji sigurnosti za naraštaje koje dolaze, razgovarali smo s potpredsjednikom Vlade RH i ministrom obrane Ivanom Anušićem.

OD POSTROJAVANJA NA STADIONU U KRANJČEVIĆEVOJ DO DANAS PROŠLO JE 35 GODINA. ŠTO SMATRATE NAJVEĆIM POSTIGNUĆEM HV-A U TOM RAZDOBLJU, OSIM POBJEDE U DOMOVINSKOM RATU, KOJA JE VRIJEDNOST ZA SEBE?

Ne možemo zaobići Domovinski rat koji je započeo agresijom na našu zemlju jer je on oblikovao i stvorio naše Oružane snage. Osim pobjede u Domovinskom ratu rekao bih da je naš najveći uspjeh punopravno članstvo u NATO savezu u koji je zapravo ušla Republika Hrvatska kao država, a time i naše Oružane snage. Danas je Hrvatska vojska kao članica NATO-a na jednoj sasvim drugačijoj razini nego kad je u njega tek ulazila. Proces modernizacije koji provodimo zahvaljujući kompatibilnim sustavima koje nabavljamo i koji će biti ili već jesu uvezani sa snagama ostalih članica jest nešto što je u ovom trenutku, osim samog ulaska u Savez najbitnije za Oružane snage.

HRVATSKA VOJSKA IMA JEDINSTVENO ISKUSTVO POBJEDNIČKE VOJSKE IZ OBRAMBENOG RATA. NA KOJI NAČIN TO ISKUSTVO DANAS IMPLEMENTIRAMO U OBUKU S NATO-OVIM PARTNERIMA? JESMO LI MI ONI KOJI UČE DRUGE?

Hrvatska vojska jedna je od rijetkih pobjedničkih vojski nastalih u ratu. I

Hrvatska je vojska jedna od rijetkih pobjedničkih vojski nastalih u ratu. I ne samo da je u ratu stvorena nego se u njemu obranila, oslobodila svoj teritorij i u konačnici iz njega izišla kao pobjednik

Bitno je da mladi ljudi znaju u kakvim se okolnostima hrvatska država stvarala i protiv koga smo se tada morali boriti. Osim toga, učeći na Sveučilištu naše kadete, obilježavajući na svečani način sve svoje obljetnice, te kroz naše cjelokupno javno djelovanje čuvamo i njegujemo teško stečene vrijednosti

ne samo da je u ratu stvorena nego se u njemu obranila, oslobodila svoj teritorij i u konačnici iz njega izišla kao pobjednik. Takvo iskustvo nema puno država, važno je, i dijelimo ga s našim saveznicima prije svega zbog dokaza da jedna država i jedan narod može željom, nevjerojatnom voljom i hrabrošću, praktički nenaružan izboriti slobodu. Danas možemo učiti iz nekih drugih situacija, poput recentnih ratova u Ukrajini ili na Bliskom istoku, ali i primjenjivati ta iskustva prilagođavajući naše doktrine i vojne obuke. Četiri godine Domovinskog rata, dakle razdoblje s početka devedesetih jako se razlikuju od aktualne situacije, no to ne znači da nemamo što ponuditi iz svojeg stečenog iskustva.

**KAKO MORH PLANIRA
OČUVATI SJEĆANJE NA
TEMELJE HV-^A MEĐU MLADIM
GENERACIJAMA VOJNIKA
KOJI SU ROĐENI DUGO
NAKON ZAVRŠETKA RATNIH
OPERACIJA?**

Nedavno sam posjetio vojarne u kojima su vojnici na temeljnom vojnom osposobljavanju, pogledao kako se obučavaju, uvjerio se kakav je njihov odnos prema Domovinskom ratu i kakav je odnos njihovih instruktora prema njima. Moram istaknuti da sam prezadovoljan s onim što sam vidio. Ti mladi ljudi uče sve ono što trebaju učiti ponajprije da bi zaštitili sebe, svoju obitelj i ako bi trebalo svoju državu i narod. Naravno i da uče o ponosnoj i hrabroj povijesti Hrvatske vojske iz razdoblja Domovinskog rata. Kroz učenje, ali i svjedočenje onih koji su još uvijek u sastavu, a bili su sudionici Domovinskog rata, mi mlade ljude podsjećamo na te trajne vrijednosti koje smo stekli u najtežem razdoblju naše novije povijesti. Bitno je da mladi ljudi znaju u kakvim se okolnostima hrvatska država stvarala i protiv koga smo se tada morali boriti. Osim toga, učeći na Sveučilištu naše kadete, obilježavajući na svečani način sve svoje obljetnice, te kroz naše cjelokupno javno djelovanje čuvamo i njegujemo teško stečene vrijednosti.

Mladi ljudi na temeljnom vojnom osposobljavanju intenzivno uče o svim vještinama koje su im bitne da bi bili spremni pomoći sebi i drugima u slučaju bilo koje krize kao i u civilnim okolnostima

SUSTAVI ZA PROTUDRONSKU ZAŠTITU

U KAKVOM JE STATUSU TRENUTAČNO OPREMANJE KOPNE NE VOJSKE, KADA BI SE MOGLI OČEKIVATI KONKRETNJI OBRISI PLANIRANIH NABAVA?

Procesi modernizacije započeli su opremanjem našeg zrakoplovstva koje je gotovo u potpunosti završilo svoje opremanje. Očekujemo još dolazak osam Black Hawkova čime bismo u potpunosti opremili eskadrile aviona i helikoptera. Kad je riječ o kopnoj vojsci želio bih istaknuti da smo u ovom trenutku u procesu čenjanja isporuke, potpisani su ugovori za nabavu tenkova, haubica, višeci-jevne raketne sustave HIMARS, kamiona koji su jednim manjim dijelom već i stigli...Modernizaciju kopnene vojske provodimo i kroz besposadne sustave koji se već koriste u obuci naših vojnika na temeljnom vojnom osposobljavanju.

Završetak modernizacije kopnene vojske očekujemo na prijelazu 2028. na 2029. godinu kad budu isporučeni svi sustavi za koje smo u ovom trenutku započeli proces nabave. U međuvremenu nastaviti ćemo opremanje Oružanih snaga i s određenim sustavima koje u ovom trenutku ne bih izričito spominjao, ali koji će vrlo brzo biti u našem sastavu. Ono što je jednako bitno očekujemo isporuku sustava za protudronsku zaštitu naše kritične infrastrukture koju će nam isporučiti naša tvrtka Končar u suradnji s jednom poljskom tvrtkom. Radi se o četiri sustava od kojih će dva biti stacionarna, a dva mobilna.

DUGO SE GOVORILO O SUSTAVIMA PROTUZRAČNE OBRANE SREDNJEG I DUGOG DOMETA TE O SUDBINI OBALNIH OPHODNIH BRODOVA. MOŽETE LI NAM DATI KONKRETNJI VREMENSKI OKVIR ZA ZAVRŠETAK TIH PROJEKATA?

Kad govorimo o protuzračnoj obrani, studija je gotova. Uskoro ćemo pokrenuti postupak opremanja Hrvatske vojske sustavom protuzračne obrane

Očekujemo isporuku sredstava za protudronsku zaštitu naše kritične infrastrukture koju će nam isporučiti naša tvrtka Končar u suradnji s jednom poljskom tvrtkom. Radi se o četiri sustava od kojih će dva biti stacionarna, a dva mobilna

Jedna od opcija jest da kada odaberemo izvođača pokušamo zajedno s korvetama dogovoriti i završetak izgradnje preostala tri obalna ophodna broda. Takvo bi rješenje bilo najbrže i najjeftinije

srednjeg dometa. Kad je riječ o obalnim ophodnim brodovima čija je nabava počela još 2014. godine, znamo da nam je isporučen jedan prototip i jedan brod od ugovorena četiri. Ostala tri koja nisu dovršena bila su predmet razgovora s brodogradilištem, no nismo našli rješenje na obostrano zadovoljstvo. Naime, iznos koji je Ministarstvo obrane bilo spremno prihvatiti za dovršetak preostalih brodova i koji je rezultat procjene neovisnih vještaka, bio je prilično različit od onoga što je očekivao Brodosplit.

Mi na to nismo mogli pristati i bili smo prisiljeni tražiti povrat naših brodova i upis tih brodova u sustav MORH-a, ali uskoro ćemo imati rješenje i za ta tri broda. Jedna od opcija jest da se njihova gradnja dovrši zajedno s izgradnjom korveta za koje je u tijeku postupak opremanja Hrvatske vojske tim višenamjenskim brodovima.

Dakle, kad odaberemo izvođača, jedna od opcija jest da zajedno s korvetama dogovorimo i završetak izgradnje preostala tri obalna ophodna broda. Takvo bi rješenje bilo najbrže i najjeftinije.

RAT U UKRAJINI, A I ONAJ NA BLISKOM ISTOKU PROMIJENIO JE DOKTRINU RATOVANJA. KOLIKO HRVATSKA VOJSKA ULAŽE U RAZVOJ VLASTITIH BESPILOTNIH LETJELICA I SUSTAVA ZA ELEKTRONIČKO DJELOVANJE?

Bliski istok i Ukrajina donose drukčije iskustvo koje se na žalost plaća visokom cijenom u gubitcima. Ako uspoređujemo naša iskustva iz Domovinskog rata s ove četiri godine rata u Ukrajini, ona su potpuno različita, gotovo neusporediva. Stoga se nedvosmisleno nameće zaključak da se moraju mijenjati doktrine i sposobnosti te ovladati novim sredstvima i naoružanjem.

Hrvatska vojska upravo to i radi. Razvijamo sredstva koja su se pokazala najučinkovitijima na ratištima današnjice, a to su besposadni sustavi. Na takav način čuvamo naše vojnike i to je trend koji se sigurno neće mijenjati nego će biti sve intenzivniji. Upravo zbog toga mi svoje vojnike opremamo takvim sustavima, a FPV dronove već i koristimo u obuci vojnika na temeljnom vojnom osposobljavanju.

NA TEMELJNOM VOJNOM OSPOSOBLJAVANJU NALAZI SE PRVI NARAŠTAJ ROČNIKA ČIJE BI DVOMJESEČNO SLUŽENJE VOJNOG ROKA USKORO I TREBALO ZAVRŠITI. KOLIKO STE ZADOVOLJNI ODAZIVOM? MOŽEMO LI O TOME RAZGOVARATI KAO O PRILICI ZA MLADE LJUDE – NE SAMO KAO OBVEZI, VEĆ KAO MJESTU GDJE ĆE STEĆI VJEŠTINE KORISNE I U CIVILNOM ŽIVOTU?

Prezadovoljan sam odazivom na temeljno vojno osposobljavanje koje je oko 98 posto. Glavni je razlog takvog odaziva svijest tih mladih ljudi koji su se ipak pokazali puno zreliji nego što se to možda mislilo.

Mladi ljudi na temeljnom vojnom osposobljavanju intenzivno uče o svim vještinama koje su im bitne da bi bili spremni pomoći sebi i drugima u slučaju bilo koje krize kao i u civilnim okolnostima.

Oni će s temeljnog vojnog osposobljavanja izići puno spremniji i zreliji u smislu svih onih izazova koji ih čekaju

RAZGOVOR **IVAN ANUŠIĆ**

u životu. Velik broj njih već je sada iskazao želju ostati u Oružanim snagama i svoju karijeru nastaviti graditi u vojsci. Slijedom svega toga za nekoliko ćemo godina imati pričuvne postrojbe koje ćemo popunjavati upravo njima. Još uvijek imamo puno dragovoljaca, a jednako tako i žena koje u ovom trenutku čine 10 posto ukupnog broja vojnika na TVO-u.

KAD RAZGOVARATE S MLADIM LJUDIMA KOJI TEK ULAZE U HRVATSKU VOJSKU, ŠTO VAM ONI NAVODE KAO GLAVNI MOTIV, A ŠTO KAO NAJVEĆI IZAZOV U VOJNIČKOM ŽIVOTU DANAS?

Glavni razlog zbog kojeg se odazivaju na poziv jest ono što je mnoge iznenadilo jer se o njima mislilo kao onima koji ne znaju svoju ulogu u zajednici. Upravo suprotno, oni i te kako dobro znaju svoju ulogu i služenjem u vojsci žele vratiti svoj dug prema domovini te žele biti na raspolaganju svojem narodu što je iznimno pohvalno i obećavajuće za našu budućnost u cjelini. Neki od njih žele steći određena znanja i biti dio Hrvatske vojske što je u konačnici benefit i za njih, ali i za državu.

Siguran sam da nitko od njih nakon temeljnog vojnog osposobljavanja neće biti razočaran jer nije naučio ono što je očekivao. Za sada sve prolazi odlično, obišao sam sve tri lokacije na kojima se provodi temeljno vojno osposobljavanje i s neskrivenim ponosom mogu istaknuti sve pohvale i za instruktore i zapovjednike, ali i za te mlade ljude koji se na svojim zadaćama ponašaju vrlo odgovorno.

SUFINANCIRANJE STAMBENOG KREDITA**MODERNI SUSTAVI NE VRIJEDE NIŠTA BEZ MOTIVIRANOG ČOVJEKA. ŠTO SE MOŽE UČINITI KAKO BI VOJNIČKI POZIV OSTAO KONKURENTAN NA TRŽIŠTU RADA, POSEBNO U POGLEDU STAMBENOG ZBRINJAVANJA I BENEFICIRANOG STAŽA?**

Jedna od prvih stvari koje smo kao aktualna vlada željeli napraviti jest podizanje materijalnih prava vojnicima koja se u smislu koeficijenta za izračun plaće nisu mijenjala od 2008. godine.

Pokušali smo na tom području napraviti iskorak i mislim da smo u tome i uspjeli – vojničke plaće podigli smo u prosjeku za 40 posto, a plaće svim djelatnim vojnim osobama porasle su u prosjeku za 30 posto. Nastavit ćemo na tom području raditi jer smo svjesni da plaće sukladno troškovima života moraju rasti.

Vojnici su onaj dio društva za koje ne bi trebalo dovoditi u pitanje ostvarivanje bilo kakvih materijalnih prava. Kad je riječ o beneficiranom radnom stažu za sve pripadnike Hrvatske vojske, to je nešto na čemu ćemo raditi. Vezano uz stambeno zbrinjavanje završava se pravilnik koji treba proći još određene procedure i suglasnosti kako bi nakon usvajanja riješio i tu problematiku. Riječ je o sufinanciranju stambenog kredita pripadnika Oružanih snaga koji nemaju svoju nekretninu, uz propisane i neke druge uvjete. Ministarstvo obrane sufinanciralo bi ratu kredita u određenom postotku.

Vojnici će s temeljnog vojnog osposobljavanja izići puno spremniji i zreliji u smislu svih onih izazova koji ih čekaju u životu. Velik broj njih već je sada iskazao želju ostati u Oružanim snagama i svoju karijeru nastaviti graditi u vojsci

HRVATSKA VOJSKA U OVIH JE 35 GODINA PROŠLA NEVJEROJATAN PUT TRANSFORMACIJE. POSTOJI LI NEKI SEGMENT MODERNIZACIJE, MOŽDA IZVAN FOKUSA JAVNOSTI POPUT LOGISTIKE ILI SANITETA, NA KOJI STE POSEBNO PONOSNI, A KOJI JE PODIGNUO KVALITETU ŽIVOTA VOJNIKA?

Ne bih ništa posebno izdvajao jer u svim našim granama radimo na modernizaciji. Ono što želim naglasiti i što je bitna intencija jest obučavanje novim tehnologijama i modernim sustavima koje koriste naše Oružane snage. Mislim da je to najveći iskorak jer na taj način postajemo konkurentni i u okviru NATO saveza, ali i u okruženju.

VIDIMO NOVE LETJELICE NA NEBU I NOVA VOZILA NA CESTAMA. KAKO TAJ TEHNOLOŠKI SKOK MIJENJA MENTALNI SKLOP NAŠEG VOJNIKA – OSJEĆAJU LI SE NAŠI PILOTI I VOZAČI DANAS RAVNOPRAVNije SA SVOJIM KOLEGAMA IZ NAJMOĆNIJIH VOJSKI SVIJETA?

Naravno da su zadovoljniji i da se osjećaju ravnopravnije jer je proces modernizacije i implementacije novih tehnologija i opreme u skladu s modernizacijom ostalih zemalja, članica NATO saveza. Mi se ne možemo i ne želimo natjecati s najvećima i najjaćima jer smo s njima saveznici. Nije sve ni u snazi ni veličini jer puno toga ima u iskustvu i kvaliteti vojnika ili njegovoj motiviranosti. Smatram da smo na tom području prilično iznad mnogih, a to smo dokazali i u Domovinskom ratu. Sustavi koje danas koristimo svakako su prednost jer nam omogućuju zajedničko uvježbavanje i razmjenu iskustva.

DVA NOVA KANADERA**HRVATSKA VOJSKA I NAROD IMAJU NERASKIDIVU VEZU JOŠ OD 1991. GODINE, ŠTO SE NAJBOLJE VIDI TIJEKOM ELEMENTARNIH NEPOGODA. PLANIRATE LI DODATNA**

Hrvatska je početkom 2024. ugovorila nabavu dva nova kanadera čiju isporuku očekujemo i koji će biti u sastavu naših Oružanih snaga

**ULAGANJA U OPREMU KOJA
SLUŽI DVOSTRUKOJ SVRSI – I
OBRANI I POMOĆI CIVILNIM
INSTITUCIJAMA, POPUT
KANADERA ILI INŽENJERJSKIH
STROJEVA?**

Hrvatska je početkom 2024. ugovorila nabavu dva nova kanadera čiju isporuku očekujemo i koji će biti u sastavu naših Oružanih snaga. Bez tih aviona ne možemo ni zamisliti protupožarnu sezonu. Dvojna je upotreba nešto što je i Europska unija ponudila kroz svoje fondove i financiranje gdje možemo koristiti opremu koja je na korist i vojsci, ali i civilnim strukturama. Naš sustav civilne zaštite dobro je opremljen i organiziran i oni imaju pravo koristiti spomenute fondove i to su jako dobro iskoristili. Pripadnici Hrvatske vojske kao i do sada u svakoj će mogućoj ugrozi pomagati te pridonijeti rješavanju bilo kakvog problema koji se pojavi. Podsjećam da su naši piloti sudjelovali u gašenju požara ne samo u Hrvatskoj nego širom Europe gdje god je trebalo pomoći.

**KOJU BISTE PORUKU,
POVODOM OVIH 35 GODINA,
UPUTILI ONIMA KOJI SU
STVARALI VOJSKU U NAJTEŽIM
DANIMA, ALI I ONIMA KOJI
DANAS NOSE ČASNU ODORU
HRVATSKOG VOJNIKA?**

Želio bih ponajprije čestitati tu vrijednu obljetnicu svim pripadnicima Hrvatske vojske, i onima koji su to bili i onima koji su još uvijek u našem sastavu i dakako cijelom hrvatskom narodu. Sve ono što smo učinili u tom razdoblju treba biti temelj našeg budućeg djelovanja. Oni koji su na početku agresije na našu domovinu bili doslovno goloruki spremni obučiti odoru i oduprijeti se puno jačem agresoru, kojeg su u prvom koraku uspjeli zaustaviti u njegovu planiranom pohodu, a četiri godine poslije ga i pobijediti, oni nam trebaju biti primjer ne samo u smislu Oružanih snaga nego u svakodnevnom životu. Oni su primjer poštivosti, hrabrosti, odanosti i poštenja novim naraštajima. Nadam se da ćemo to prepoznati i vrednovati u svakodnevnim izazovima.